

Ympäristönäkökohdat satamatoiminnassa

Luokka I
Kategori I
Category I
Категория 1

AINOASTAAN HÄVITETTÄVÄKSI
ENDAST FÖR BORTSKAFFANDE
ONLY FOR DISPOSAL

Пищевые отходы, подлежащие уничтожению

Perämeren Satamat 11.4.2013

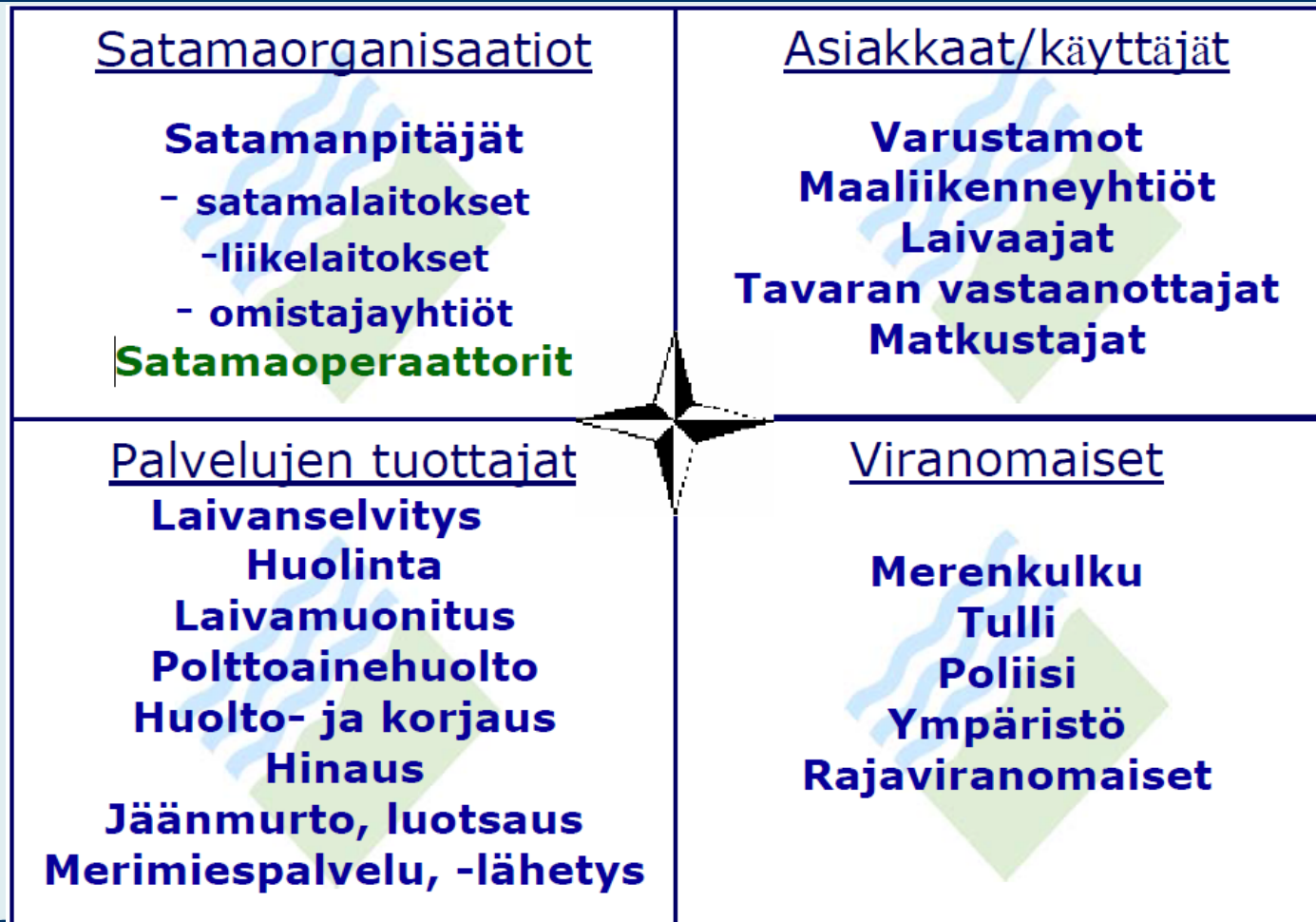
Satama tutuksi päättäjille

Kirsti Tarnanen-Sariola, Suomen Satamaliitto

Satama toimintaympäristönä

Satamanpitäjän rooli alueen haltijana

- Sataman hallinnollinen alue lähtökohtana ympäristövaikutusten hallinnalle.
- YSL: toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuus : mitä toimijoita ja toimintoja alueella, mitä ympäristövaikutuksia, miten niitä vähennetään? → ympäristöriskien tunnistaminen ja hallinta. Kaikessa toiminnassa pakollista, ei ainoastaan luvanvaraisessa.
- Satamanpitäjällä ei ole viranomaisvaltuuksia. Mahdollisuus ohjata sopimuksin ja kannustimin. Alueen 'omavalvonnan' menettelyt?

Miten ympäristö huomioidaan satamatoiminnassa?

Luvanvaraiset toiminnot:

- Satamatoiminta (sataman päivittäinen vesiliikennettä palveleva toiminta) on yksi ympäristönsuojelulaissa lueteltuja ympäristölupaa edellyttäviä toimialoja.
- Sataman maa- ja vesirakentamiseen tarvitaan hankekohtaiset luvat.

Ympäristövaikutukset tulee arvioida lakisääteisesti osana hankkeita ja lupaprosesseja.

Vapaaehtoisessa ympäristöjohtamisjärjestelmässä kuvataan miten, ympäristöasioita hoidetaan ja parannetaan sekä kuvataan vastuunjako.

Satamanpitäjä voi myös huomioida asiakkaan hyvät ympäristökäytännöt maksuissaan.

Naapuruussuhteet/kuntalaiset ovat yhteiskunnallista ympäristöä.

Lainsäädäntö

- Ympäristösääntelyn kattavuus ja kasvu jatkuvat. Suuri osa säätelystä on taustaltaan EU:sta tai IMO:sta
- Merenkulun ympäristösääntely: IMO / Marpol 73/78 –yleissopimus, Kiinnittymisenestoaineita koskeva yleissopimus, yms. → toimeenpano Merenkulun ympäristönsuojelulailla
- EU:lla on toimivalta yhteisön ympäristöasioissa, esim. jätekysymykset, ilman ja vesien laatu, meluntorjunta → teemakohtainen lainsäädäntö
- Helcom laatii etupäässä suosituksia sekä laatii jäsenvaltioiden yhteisiä aloitteita esim. IMO:on (PSSA –alueet, Marpolin eri liitteiden mukaiset erityisalueet, esim. Liite VI ilmapäästöt/ SECA ja NECA -alueet).

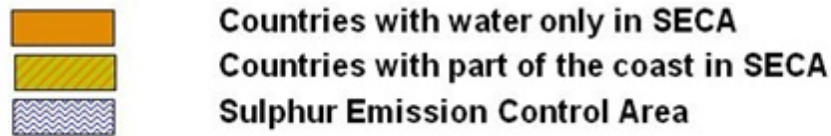

Ajankohtaista

- Rikkidirektiivi; pesurijätteet
- LNG:n jakeluinfrastruktuuri ja käyttö
- Ruumanpesuvesien vastaanotto
- Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen uusiminen
- Ympäristölupien uusiminen

Rikkisäännökset / rikkidirektiivi

Alusten polttoaineen max 0,1 % rikkipitoisuus tulee voimaan 1.1.2015 SECA-alueilla.

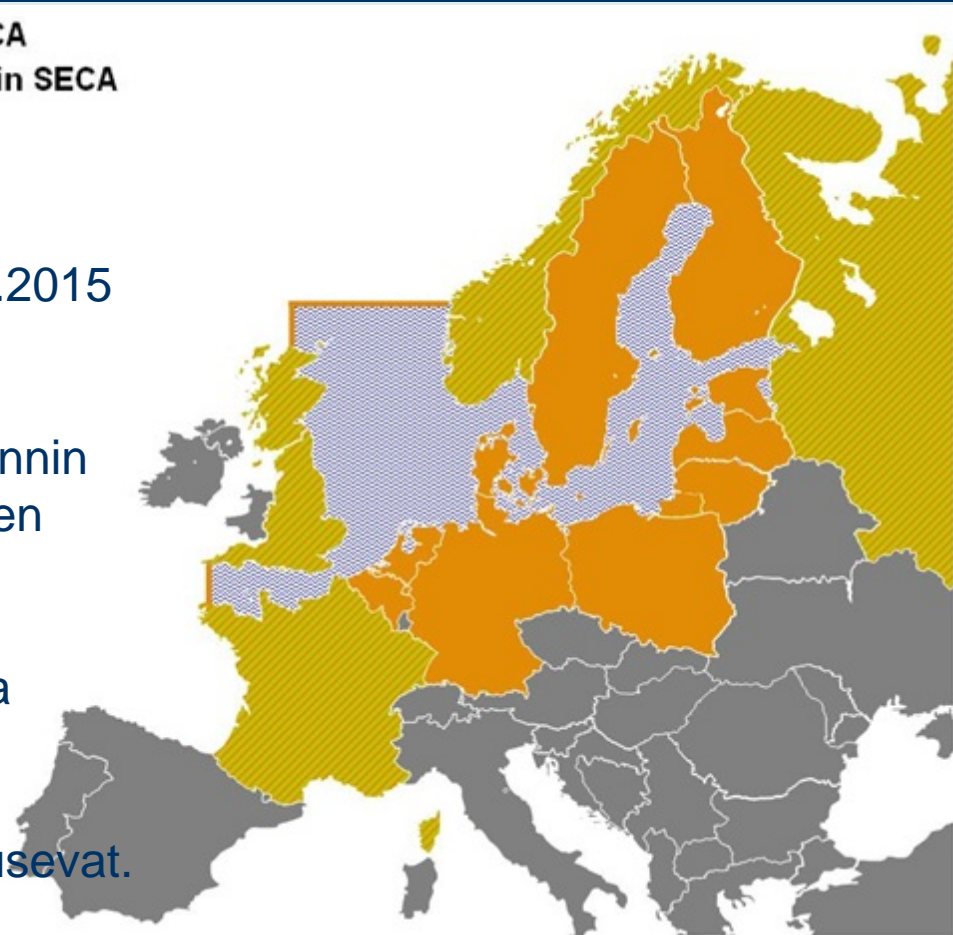
Satamien valmistautuminen:

-rikkipesurijätteen ja satamakäynnin aikana muodostuvan pesuriveden vastaanottaminen,

-mahdollisten vaihtoehtoisten polttoaineiden tankkaamiseen ja jätteisiin varautuminen.

Laajempänä kysymyksenä:

kuljetusketjun kustannukset nousevat.

LNG –infrastruktuuri ja käyttö

- LNG on tällä hetkellä käyttökelpoisin vaihtoehto öljylle rikittömyytensä vuoksi.
- Teollisuuden käyttötarpeet avainasemassa terminaalien sijoittumiseen Suomessa. Jakelu aluksille voidaan tehdä sen lähialueelle tankkiautoilla.
- Aluksen bunkraus LNG:llä on todennäköisesti sataman ensimmäinen kosketus aiheeseen → sataman turvallisuus- ja menettelytapaohjeet; valmistautuminen kaasuyhtiön, varustamojen ja pelastusviranomaisien kanssa.

Kiinteää bulkkilastia kuljettavien alusten ruumanpesuvedet

- Ruumanpesuvedet tulivat säätelyn piiriin osana Marpol liite V (kiinteät jätteet) uudistusta, joka astui voimaan 1.1.2013.
- Haitallisia aineita sisältävät pesuvedet tulee jättää satamaan kaikkialla. Virallinen haitallisuusluokittelu tulee voimaan 1.1.2015. Sitä ennen laivaajat arvioivat haitallisuuden väliaikaisilla kriteereillä.
- Erityisalueilla (mm. Itämeri) haitattomillekin vesille toivotaan vastaanottolaitteita. Sataman palvelutarjonnan kehittämisen mahdollisuus?
- Kansallinen lainsäädäntö velvoitteiden kohdentumisesta, mm. vastaanottolaitteiden maksajasta on vasta tekeillä.

Ympäristölupien uusiminen

- Luvan myöntää aluehallintovirasto, sitä valvoo ELY-keskus.
- Lupa myönnetään satamanpitäjälle ja rajataan ympäristövaikutuksia aiheuttaviin satamatoimintoihin. Lupa velvoittaa sataman alueella toimivia.
- Satamanpitäjä ei käytä julkista valtaa → luvan noudattamisen seurannan ja omavalvonnan menettelyt?
- Ensimmäisen lupakierroksen lupia ollaan jo uusimassa. Luvan päivitys / uusi lupa?
- Uusia aihepiirejä lupaan? Energiatehokkuus, paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohje

- Ympäristöministeriön julkaisema ohje 2004, päivitys vuonna 2013
- Keskeinen ruoppaus- ja läjitystoimintaa ohjaava kansallinen ohje: määrittelee mitkä ruoppausmassat ovat puhtaita (mereen läjitettäviä) ja mitkä haitta-aineilla pilaantuneita (tietyn pitoisuusrajan ylittävät sijoitettavissa vain maalle) → merkittävä vaikutus hankkeiden toteuttamisvaihtoehtoihin ja kustannuksiin.

11.4.2013

Suomen Satamaliitto